

**UNIVERZITET U ZENICI
PRAVNI FAKULTET
KATEDRA ZA HISTORIJU DRŽAVE I PRAVA**

Sanela Muhić

**LEX DUODECIM TABULARUM
(seminarski rad)**

mentor : doc. dr. Dževad Drino

ZENICA , NOVEMBAR 2009.

1.Uvod

Od svog osnivanja rimska država je počivala na svojim zakonima. Rimljani su smatrali kako je cijeli svijet zasnovan na zakonima te da bez zakona nema ni države. Stalno su unapređivali i nastojali poštivati svoje zakone. Neki od zakona donesenih u okvirima rimske države postali su osnovom za razvoj pravnih sistema tokom historije a neki se koriste i danas.

Pravo čini skup zakona kojima se regulišu odnosi u društvu i državi. Najraniji zakoni bili su oni u skladu sa običajima a prenosili su se usmenim putem. Rimljani su od najranijeg doba razvijali svoj pravni sistem i uspostavljali njegovu strukturu prvenstveno stavljajući u centar ČOVJEKA kao prirodno, društveno i državno biće.

Prema toj podjeli, smatrali su da postoje i tri vrste prava : PRIRODNO, NARODNO i GRAĐANSKO.

Prirodno pravo ili IUS NATURALIS činili su najopštiji zakoni zajednički svemu što postoji kao npr. pravo na život i sl.

Narodno pravo ili IUS GENTIUM je pravo zajedničko svim ljudima.

Građansko pravo ili IUS CIVIS se odnosilo samo na rimske građane.

Veoma rano je izvršena podjela zakonskih odredbi na pojedine oblasti tako da se razlikuju oblasti PORODIČNOG prava, GRAĐANSKOG prava, IMOVINSKOG prava itd.

Da bi se mogao razumjeti razvoj rimskog prava od njegovih prvih početaka odnosno od osnivanja Rima god. 754 pr. n. e. pa do kodifikacije cara Justinijana 527 – 565 godine pr. n. e. potrebno je koliko toliko poznavati razvoj političkih ustanova rimske države ali i razvoj ekonomsko – socijalnih prilika sa kojima je razvoj rimskog prava tijesno povezan

U ovom ne tako malom vremenskom periodu rimsko društvo je doživjelo značajne transformacije kako u političkom smislu koje se ogledaju u samom ustroju države koja u početku ima sve atribute rodovsko – plemenskog uređenja (tzv. vojne demokracije) da bi se uklanjanjem sa vlasti posljednjeg kralja Tarkvinija (510 god. pr. n. e.) uvela REPUBLIKA kao nova državno politička struktura.

Sve ove političke promjene uvjetovane su razvojem ekonomsko socijalnih prilika koje su se ogledale u stalnom raslojavanju društva u cjelini od kojih je primarna i od početka prisutna podjela stanovništva na slobodne ljude i robove.

Unutar slobodnih građana Rima formiraju se tri grupacije i to : PATRICIJE - imućni zemljoposjednici

KLIJENTI - u zavisnom odnosu sa patronima

PLEBEJCI - rimski građani sa manje političkih prava

Prva stoljeća republike ispunjena su borbom plebejaca za postizanje ekonomske i političke ravnopravnosti s patricijima . Glavni ciljevi borbe bili su da se i plebejcima omogući pristup do rimskih magistratura i drugih patricijskih funkcija te da se i njima omogući uživanje osvojene državne zemlje (ager publicus) koja se davala u dugoročni zakup uz nisku zakupninu uglavnom samo patricijima.

Značajniji uspjeh u toj «borbi» plebejci ostvaruju početkom 5. st. pr. n. e. kada ostvaruju pravo na svoje plebejske organe te tzv. pučke tribune (tribuni plebis) koji su bili nepredvidivi u svojim postupcima a mogli su svojom intercesijom odnosno vetom obustaviti odluke patricijskih magistrata ili senata koje su po njihovom mišljenju bile uperene protiv interesa plebejaca.

**---- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU WWW.MATURSKI.NET ----**

**[BESPLATNI GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI TEKST](http://WWW.SEMINARSKIRAD.ORG)
RAZMENA LINKOVA - RAZMENA RADOVA
RADOVI IZ SVIH OBLASTI, POWERPOINT PREZENTACIJE I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJALI.**

**WWW.SEMINARSKIRAD.ORG
WWW.MAGISTARSKI.COM
WWW.MATURSKIRADOVI.NET**

NA NAŠIM SAJTOVIMA MOŽETE PRONAĆI SVE, BILO DA JE TO **[SEMINARSKI](#)**, **[DIPLOMSKI](#)** ILI **[MATURSKI](#)** RAD, POWERPOINT PREZENTACIJA I DRUGI EDUKATIVNI MATERIJAL. ZA RAZLIKU OD OSTALIH MI VAM PRUŽAMO DA POGLEDATE SVAKI RAD, NJEGOV SADRŽAJ I PRVE TRI STRANE TAKO DA MOŽETE TAČNO DA ODABERETE ONO ŠTO VAM U POTPUNOSTI ODGOVARA. U BAZI SE NALAZE **[GOTOVI SEMINARSKI, DIPLOMSKI I MATURSKI RADOVI](#)** KOJE MOŽETE SKINUTI I UZ NJIHOVU POMOĆ NAPRAVITI JEDINSTVEN I UNIKATAN RAD. AKO U **[BAZI](#)** NE NAĐETE RAD KOJI VAM JE POTREBAN, U SVAKOM MOMENTU MOŽETE NARUČITI DA VAM SE IZRADI NOVI, UNIKATAN SEMINARSKI ILI NEKI DRUGI RAD RAD NA LINKU **[IZRADA RADOVA](#)**. PITANJA I ODGOVORE MOŽETE DOBITI NA NAŠEM **[FORUMU](#)** ILI NA

maturskiradovi.net@gmail.com